

Aproximació al pensament polític de Josep Conangla i Fontanilles

Xavier Ferrer i Trill
Professor de la URV

Josep Conangla i Fontanilles és un exponent significatiu del programa polític confederal. El seu pensament autodeterminista quallà en la redacció de la Constitució Independentista Nacional a L'Havana de 1928.

La trajectòria d'aquest montblanquí, que requeriria d'estudis aprofundits, i fonamentalment d'una acticavió política del seu capital cultural, articula l'evolució de les bases republicanes federals comarcals i, segonament, motiva la seva projecció a Cuba. Aquest extrem és fonamental, car permet d'estudiar la continuïtat i adaptació del sei ideari nacional en el marc antillà.

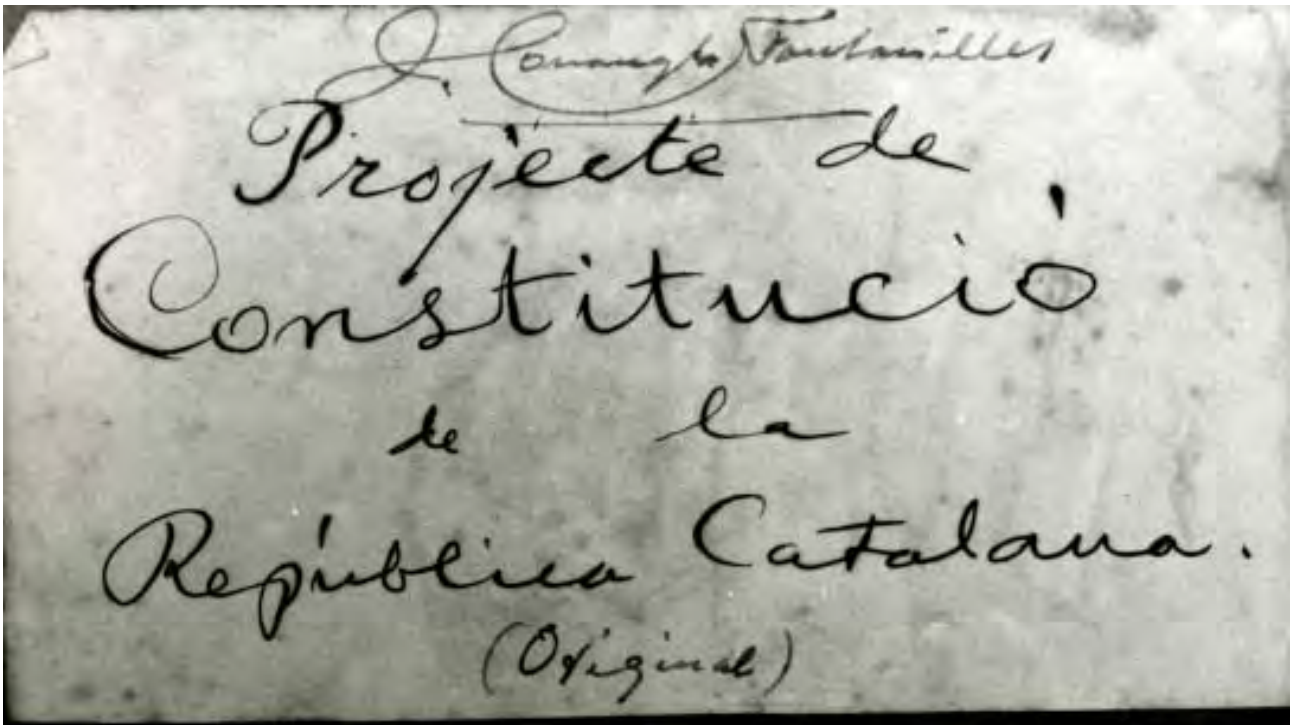
L'ideal conanglià es vincula a la condició de ciutadania nacional, la projecció de la vindicació del dret a l'autodeterminació i la recuperació del patrimoni ideològic de Pi i Maragall. Aquest aspecte és remarcable perquè el posicionament del federalisme de Pi - favorable a la condició nacional del catalans i a l'alliberament colonial respecte al fracassat imperialisme espanyol- forma part de l'imaginari i de la cultura política del catalanisme patriota. Cal no oblidar que el que simbolitza políticament l'autor de *La nacionalidades* és defensat pel comú de la militància republicana del primer terç del passat segle. Gabriel Alomar i Rovira i Virgili ho indicaren ben definidament.

Conangla, en definitiva, ha d'incloure's dins la tradició intel·lectual del projecte sobiranista nacional. Però ha de formar-ne part tot aprofundint en les seves propostes i adequar-lo al context present. Això vol dir concretar la crítica respecte del seu posicionament anticastrista, extrem que també porta a plantejar les contradiccions de la la biografia política del compatrici montblanquí.

L'estudi sobre Conangla i Fontanilles encara requereix, doncs, una potenciació prou significativa. I juntament amb aquest esforç de recerca caldrà contextualitzar la línia de treball polític conanglià en el marc del seu temps: entre la fi del segle dinovè i la primera vintena del segle vintè. És en aquest interval quan Conangla defineix el seu concepte de nació i de la tasca política a fer.

Amb tot, i per facilitar tota aquesta tasca, caldria un suport arxivístic indispensable: la digitalització de part del seu fons (fonamentalment l'epistolar), i/o el trasllat en dipòsit del seu arxiu a la institució municipal de Montblanc.

És a dir, la potenciació de la memòria civicopolítica de Conangla requeriria d'una actitud comprensiva i *activa* de la municipalia.

Original autògraf del projecte de la Constitució de la República Catalana

Els montblanquins i la resta de compatriotes han de tenir coneixement de fites de la història nacional que no es limiten a adscripcions territorial i/o competencials arxivístiques. Aquest és un exemple rellevant.

El nostre futur com a Poble s'ho val, ja que la història no és erudició, sinó referència crítica del passat com a *futur*.

